

แนวทางการประเมินผลแผนงานวิจัย
ประกอบการเสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้กำหนดแนวทางการประเมินผลแผนงานวิจัย สำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาความเป็นไปได้ทางวิชาการและงบประมาณซึ่งรวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานวิจัยที่เสนอของงบประมาณการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 โดยเห็นสมควรกำหนดให้แต่ละหน่วยงานจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลแผนงานวิจัยก่อนทำการวิจัย และจัดลำดับความสำคัญ (priority) แล้วส่งผลการประเมินผลพร้อมแบบแสดงแผนความต้องการภาพรวมงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 (แบบ ว-6) ให้ วช. เพื่อดำเนินการต่อไป

แนวทางการประเมินผลแผนงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ [10 คะแนน]

มีความสอดคล้องกับแผนการวิจัยแบบบูรณาการประจำปี พ.ศ. 2549 เพียงใด ซึ่งประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ (ผนวก 2) ดังนี้

- 1.1 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ การต่างประเทศ และการอำนวยความสะดวก
- 1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ
- 1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนทางสังคม แก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต
- 1.4 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ
- 1.5 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการประเทศ

โดยประเมินผลในภาพรวมว่าแผนงานวิจัยที่มีความสอดคล้องกับหลายยุทธศาสตร์ จะได้รับคะแนนความสอดคล้องสูงกว่าแผนงานวิจัยที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่น้อยกว่า โดยมีคะแนนรวมสูงสุดไม่เกิน 10 คะแนน

2. คุณค่าทางปัญญาของข้อเสนอการวิจัย [60 คะแนน]

2.1 ปัจจัยการวิจัย (input) [20 คะแนน]

- 2.1.1 หัวเรื่องของการวิจัยน่าสนใจ และเป็นประเด็นเร่งด่วน (hot issue) ที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญเพราะเป็นปัญหาสำคัญของชาติเพียงใด
- 2.1.2 วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมหรือไม่

- 2.1.3 มีศักยภาพสูงในการเป็นศูนย์กลาง (hub) เพื่อพิจารณาศักยภาพของหน่วยงานวิจัยหลักที่
รับผิดชอบข้อเสนอการวิจัย รวมทั้งศักยภาพในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง หรือศูนย์
ประสานงานกลางกับหน่วยงานวิจัยอื่นทั้งในและต่างประเทศเพียงใด
- 2.1.4 การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ภาคประชาชน เป็นงานวิจัยที่มีหน่วยงานร่วมดำเนินการ
หลายหน่วยงานภายใต้เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักเดียวกัน ซึ่งอาจประกอบด้วย
หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน/ภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยการร่วมกันคิดร่วมกันทำ
การวิจัย และพัฒนาเป็นคณะ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในเชิงหุ้นส่วน (partnerships)
โดยการสมทบค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา และมีส่วนร่วมในการนำผลการวิจัยและ
พัฒนาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรมเพียงใด
- 2.1.5 โครงสร้างคณะผู้บริหารแผนงานวิจัย และคณะผู้วิจัยมีความเหมาะสมและมีความพร้อม
คือครอบคลุมทุกสาขาวิชาการหรือกลุ่มวิชาในเรื่องที่วิจัยเพียงใด
- 1) แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของคณะผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยได้สำเร็จ
  - 2) มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการวิจัยและมีความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่
กำหนดไว้ในแผนงานวิจัย
  - 3) เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการด้านการวิจัย
  - 4) อุทิศเวลาให้กับการทำการวิจัยตลอดแผนงานวิจัย
  - 5) มีจรรยาบรรณนักวิจัย (ผนวก 7) และความรับผิดชอบสูง (ไม่มีประวัติติดค้าง
การส่งรายงานการวิจัย/การเงิน)
- 2.1.6 สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักวิจัยรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำการวิจัยเพื่อเป็น
การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่
- 2.1.7 มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและการตรวจเอกสารอ้างอิงอย่างสมบูรณ์เพียงใด
- 1) แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ความรู้ ทฤษฎี สมมุติฐาน หรือกรอบแนวความคิด
เดิมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ของเรื่องที่จะทำการ
วิจัยกับผลการวิจัยอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ให้เห็นว่าจะใช้สนับสนุนหรือเป็น
แนวทางในการวิจัยนี้
  - 2) มีการอ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ชัดเจน ถูกต้องตามระบบสากลนิยม
- 2.1.8 จัดทำแผนการดำเนินงานตลอดแผนงานวิจัยได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพียงใด
- 1) ระบุขั้นตอนและระยะเวลาทำการวิจัยของแผนงานวิจัยโดยละเอียด และเหมาะสม
กับเวลาและสถานที่
  - 2) แสดงความพร้อมในการทำการวิจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และ
เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล

- 2.1.9 มีความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์ ในการทำการวิจัยหรือไม่
- 1) เหมาะสมกับสภาพเงื่อนงำของสังคม และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานวิจัย
  - 2) ระบุสถานที่ทำการวิจัย ทั้งในห้วงปฏิบัติการ เรือนทดลอง/ภาคสนามหรือสถานที่เก็บตัวอย่างให้ชัดเจน เหมาะสมกับงานวิจัย
  - 3) ความพร้อมของอุปกรณ์ที่จะใช้ทำการวิจัย มีความเหมาะสมและตรงกับงานวิจัยนี้
- 2.1.10 งบประมาณที่ใช้ทำการวิจัยมีความเหมาะสมหรือไม่

2.2 กระบวนการวิจัย (process) [20 คะแนน]

- 2.2.1 แสดงกระบวนการวิจัยที่มีความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎี สมมุติฐาน หรือกรอบแนวความคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้สูง โดยการแสดงความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างแผนงานวิจัยย่อย/โครงการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัย เพื่อเน้นให้เห็นเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักเดียวกันอย่างไร
- 2.2.2 ระบุกลยุทธ์โดยเชื่อมโยงขั้นตอนการทำการวิจัยอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักเพียงใด
- 2.2.3 แสดงแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายหรือส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาขั้นต่อไป หรือการบริหารงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยระบุกลุ่มเป้าหมาย วิธีการถ่ายทอด ระยะเวลา สถานที่ ฯลฯ ให้ชัดเจน ซึ่งควรเสนอของบประมาณในส่วนนี้ด้วยหรือไม่

2.3 ผลผลิตการวิจัย (output) [20 คะแนน]

- 2.3.1 งานวิจัยที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เช่น ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการพาณิชย์ และการสร้างคุณค่าเพิ่มทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การสร้างปัญญาให้ประชาชนในประเทศตลาดขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรม ฯลฯ ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจรตามรูปแบบห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ด้วยเพียงใด
- 2.3.2 แสดงผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการวิจัยได้ชัดเจนเพียงใด
- 2.3.3 ระบุกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับประโยชน์ และผลกระทบจากผลงานวิจัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งสนองตอบยุทธศาสตร์ใดในแผนการวิจัยแบบบูรณาการประจำปี พ.ศ. 2549 เพียงใด
- 2.3.4 แสดงจำนวนนักวิจัยรุ่นใหม่ที่เกิดจากการทำการวิจัยนี้หรือไม่

3. ผลกระทบของแผนงานวิจัย (impact) [30 คะแนน]

- 3.1 ผลลัพธ์ (outcome) ของแผนงานวิจัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นตัวคูณ (multiplier) ที่ส่งผลกระทบต่อสูงในเชิงผลกระทบต่อสังคม ชาติ และนานาชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งผลกระทบของงานวิจัย อาจจะ

แสดงในเชิงปริมาณ หรือเป็นงานวิจัยที่มีการต่อยอด และใช้ต้นทุนต่ำ แต่ได้ผลตอบแทนสูง หรือเป็นงานวิจัยที่ผลิตได้ปริมาณมากและตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงตามไปด้วยหรือไม่เพียงใด

- 3.2 งานวิจัยได้พัฒนาเชื่อมโยงจากท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาไทยและมีแนวโน้มจะสามารถขยายการพัฒนาไปสู่ระดับประเทศ และนานาชาติได้หรือไม่
- 3.3 ผลลัพธ์ของงานวิจัยจะทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ หรือไม่ ดังนี้
  - 3.3.1 สร้างความมั่นคงของชาติ สร้างการยอมรับในต่างประเทศ และการอำนวยความสะดวก
  - 3.3.2 เพิ่มศักยภาพของประเทศในการแข่งขันกับนานาชาติ
  - 3.3.3 พัฒนาทุนทางสังคม แก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคม
  - 3.3.4 เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ
  - 3.3.5 เสริมสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
  - 3.3.6 ผลการวิจัยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หรือมีความเป็นนวัตกรรมสูง รวมทั้งทดแทนการนำเข้า ฯลฯ
  - 3.3.7 ผลการวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อหน่วยงานเจ้าของผลงานวิจัย ชุมชน หรือชาติ เป็นต้น
  - 3.3.8 มีการพัฒนาความก้าวหน้าของศาสตร์ในสาขาวิชาการต่าง ๆ หรือจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

- หมายเหตุ :
1. แนวทางการประเมินผลแผนงานวิจัยที่ วช. กำหนดดังกล่าว หน่วยงานสามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลแผนงานวิจัย โดยสามารถปรับเพิ่ม/ลดได้ตามความเหมาะสมกับแผนงานวิจัย
  2. ผลรวมของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 100 คะแนน
-